Τὸ φύλλον Δραχμὲς 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 75. Ἑξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατημ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ·

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος | *Ἐν Ἀθήναις, 21 Αὐγούστου 1926* | *Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 38*

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀφοῦ τδσκασε ἀπὸ τὸ κυνήγι κι' ἀκολούθησε τὸ δρόμο ποὺ τοῦ εἶχε δείξει ὁ Μάριος, ἀπάντησε τὸ σπίτι ποὺ οἱ ἰδιοκτῆτες του ἦταν ἀληθινὰ Γάλλοι καὶ τὸν δέχτηκαν, μὰ ὄχι καὶ μὲ πολὺν ἐνθουσιασμόν. Ἕνα μισόγυμνο παιδί, ποὺ ἔπεφτε στὸ σπίτι τους ἄγνωστο ἀπὸ ποῦ καὶ τοὺς ἐξιστοροῦσε ὁλόκληρα παραμύθια γιὰ μυστικὲς συμμορίες, γιὰ περίεργα κι' ἀπίστευτα μηχανήματα, δὲν ἦταν γιὰ νὰ τὸ ἐμπιστευθοῦν καὶ πολύ. Μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ ἦταν πατριώτης, τὸ στέγασαν· μιὰ-δυὸ μέρες, τδντυσαν καὶ τδδωσαν σ' ἕνα χωρικό, ποὺ τὸ ὁδήγησε ὡς ἕνα σημεῖο τοῦ δρόμου τοῦ Χανοΐ. Πιὸ κεῖ, ὁ μικρὸς παρακάλεσε ἕναν ἄλλο χωρικὸ νὰ τὸν ἀνεβάσει στὴ βωδάμαξά του.

Στὴν εἴσοδο τῆς πόλης, ὁ Φραγκίσκος πήδησε ἀπὸ τὴ βωδάμαξα, εὐχαρίστησε τὸν ὁδηγὸ μ' ἕνα χαμόγελο,— ἄλλο τίποτα δὲν εἶχε, ἦταν ὁ καϊμένος ἀπένταρος,—καὶ προσπάθησε νὰ προσανατολισθεῖ. Μπρός του ἀνοιγόταν ἡ μεγάλη λεωφόρος ποὺ βγάζει στὸ Νοσοκομεῖο Λανεσάν. Πέρασε ἐκεῖ καὶ τὸν πρῶτο διαβάτη ποὺ ἀπάντησε μὲ εὐρωπαϊκὸ παρουσιαστικό, τὸν ρώτησε ποῦ βρισκόταν τὸ Κυβερνεῖο. Γιατὶ ὁ μικρὸς ἐννοοῦσε νὰ ἐκτελέσει πιστὰ ὅλες τὶς ὁδηγίες τοῦ Μάριου.

Διευθύνθηκε λοιπὸν μέσα στὴν καρδιὰ τῆς πρωτεύουσας, ὅπου τοῦ εἶπαν ὅτι ἦταν τὸ Κυβερνεῖο, χωρὶς νὰ συλλογιστεῖ τὸ πολὺ ἄσχημο κοστούμι του καὶ τὸ παρουσιαστικό του. Ἦταν ἀπασχολημένος ἀπὸ μιὰ καὶ μόνη ἰδέα, γι' αὐτὸ δὲν πρόσεξε καθόλου τὰ ὡραῖα κτίρια καὶ τοὺς εὐρύχωρους δρόμους τῆς πόλης. Μὲ πόση ἀνακούφιση εἶδε τοὺς Γάλλους στρατιῶτες μὲ τὴν ἄσπρη κάσκα, ποὺ φρουροῦσαν μπρὸς στὴν πύλη τοῦ Κυβερνείου! Πέρασε τὸν κήπο μὲ τόση ὁρμή, ὥστε κανένας δὲ σκέφθηκε νὰ τὸν σταματήσει, καὶ

«Ὁ Φραγκίσκος ἔτρεξε ὅσο βαστοῦσαν τὰ πόδια του . . .» (Σελ. 294, στ. γ'.)

μπῆκε στὴν πόρτα ποὺ ἔδγαζε στὰ γραφεῖα τοῦ κυβερνήτη. Ἐκεῖ ὡστόσο τὸν σταμάτησε ἕνας ὑπάλληλος.

— Στάσου, μικρέ! Ποῦ πᾶς;

— Στοῦ κυβερνήτη.

— Δὲ μπαίνουν ἀπὸ δῶ.

—Ἀλλὰ ἀπὸ ποῦ;

—Ἀπὸ τὸν προθάλαμο. Δεῖξε στὸ θυρωρὸ τὸ χαρτὶ τῆς ἀκρόασης καὶ θὰ σὲ ὁδηγήσει.

Τὰ πράγματα γινόνταν δύσκολα. Ὁ Φραγκίσκος δὲν εἶχε βέδαια χαρτὶ ἀκρόασης. Ἀποφάσισε ὅμως νὰ παρουσιασθεῖ κι' ὁ Θεὸς βοηθός! Μὰ καὶ στὴν ἄλλη εἴσοδο, τὸν σταμάτησε ἕνας ἄνθρωπος μὲ μαύρη στολή.

— Ποῦ πᾶς; ρώτησε κι' αὐτός.

— Στοῦ κυβερνήτη.

— Καὶ τί γυρεύεις ἐσὺ στοῦ κ. κυβερνήτη;

— Νὰ τοῦ πῶ σοβαρὰ πράγματα... νὰ τοῦ πῶ ποῦ κρύβεται ἡ Συμμορία τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ, ποὺ μοῦκλεψε τὸ μηχάνημά μου καὶ μοῦ πῆρε τοὺς θησαυροὺς τῶν Ἐρειπίων.

Ἡ ἀπάντηση αὐτὴ ἔφερε ἀξιοθρήνητο ἀποτέλεσμα. Τ' ἀσυνάρτητα αὐτὰ λόγια καὶ ἡ φορεσιὰ τοῦ παιδιοῦ ἔκαμαν τὸν ὑπάλληλο νὰ πιστέψει ὅτι ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς μισότρελλους ποὺ τριγυρνοῦν συχνὰ στὰ παλάτια καὶ στὰ Κυβερνεῖα. Κι' ἡ μόνη του σκέψη ἦταν τώρα ν' ἀπομακρύνει τὸν ἐνοχλητικὸ ἐπισκέπτη. Πῆγε νὰ τὸν διώξει. Μὰ ξέρουμε ὅτι ὁ Φραγκίσκος ἦταν ἐπίμονος. Ἀντιστάθηκε, φωνάζοντας:

— Θέλω νὰ ἰδῶ τὸν κυβερνήτη . . . Πῆτε του ὅτι τοῦ φέρνω σπουδαῖες πληροφορίες γιὰ μιὰ μυστικὴ Ἑταιρία . . . Στὰ περίχωρα τοῦ Ἀγκόρ.

Ἡ τελευταία αὐτὴ φράση ἔφερε μαγικὸ ἀποτέλεσμα. Ὁ θυρωρὸς πῆρε τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἔλα μαζί μου, νὰ σὲ πάω σ' ἕνα γραμματέα νὰ τοῦ πεῖς ὅ,τι θέλεις.

Ὁ Φραγκίσκος ἀκολούθησε τὸ θυρωρὸ στοὺς ἀτέλειωτους διαδρόμους κι' ἔφτασε σὲ μιὰ πόρτα ὅπου διάβα-

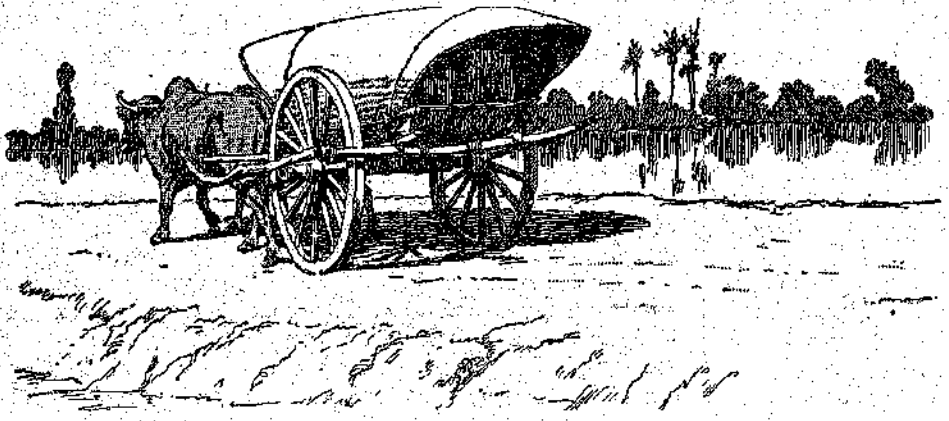

«Καθόταν ζορωμένος μέσα σ' ἕναν ἁραμπά». (Σελ. 294, στ. γ'.)

σε μὲ ἀνακούφιση τὴν ἐπιγραφὴ αὐτή :

Γραφεῖον κ. Κυβερνήτου.

Ὑπηρεσία Ἀσφαλείας.

— Ἐπὶ τέλους ! συλλογίστηκε. Κάποιον θὰ βρῶ νὰ μιλήσω.

Τὸν ἔσπρωξαν μέσα σ' ἕνα γραφεῖο, ὅπου δυὸ ὑπάλληλοι διάβαζαν ἐφημερίδα καὶ συζητοῦσαν ζωηρά.

— Τί γυρεύει αὐτὸς ἐκεῖ ; ρώτησε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους, κοιτάζοντας ἄγρια τὸ μικρὸ ποὺ ἦρθε νὰ τοὺς χαλάσει τὴν ἡσυχία.

Τὸ παιδὶ ἄρχισε ἀμέσως τὴν ἱστορία του: τὸ μηχάνημα, τὸν Τροὺ-Τιέν, τὸ θησαυρὸ κλπ.

Ὁ ὑπάλληλος ὅμως δὲν τὸν ἄκουσε καὶ πολύ. Τὸν ἔκοψε κι' ἔβαλε τὶς φωνές :

— Ἕνας ἀκόμα ποὺ τὸν τρέλλανε ὁ κινηματογράφος ! Κάνε μου τὴ χάρη νὰ γυρίσεις ἀμέσως στὸ σπιτάκι σου, παιδί μου !

— Μὰ σᾶς λέω δὲν ἔχω σπίτι, ὁ εὐεργέτης μου εἶν' αἰχμάλωτος τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ . . .

— Ἄ, αὐτοῦ τοῦ ἔχει στρίψει γιὰ καλά !

Καὶ χωρὶς ν' ἀκούσει περισσότερα, πῆρε τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ μπράτσο, πέρασε ἀπὸ τὸν κῆπο καὶ τὸ ἔβγαλε στὴν πόρτα.

— Ἔλα, δρόμο γιὰ τὸ σπίτι σου ! τοῦ εἶπε ἄλλη μιὰ φορά.

Ὁ Φραγκίσκος, ἀπελπισμένος ἀπὸ τὴν ἀποτυχία του, ἔμεινε ἀσάλευτος μπρὸς στὸ μέγαρο καὶ συλλογιζόταν θλιβερά :

— Μὰ δὲ νοιώθουν τίποτα ἐκεῖ πάνω ; Δὲ θὰ μ' ἀφίσουν ποτὲ νὰ ἰδῶ τὸν κυβερνήτη ;

Ἐκίνησε κι' ἔφτασε στὴν ἄκρη τῆς ὁδοῦ Πὼλ-Μπέρ, μπρὸς στὴ λιμνούλα, ποὺ εἶναι ἕν' ἀπὸ τὰ ὡραιότερα στολίδια τοῦ Χανοΐ. Ὁ μικρός, γοητευμένος ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς λίμνης μὲ τὰ δέντρα της γύρω, κάθησε σ' ἕνα μπάγκο. Τότε κατάλαβε ὅτι πέθαινε τῆς πείνας. Νὰ πήγαινε σὲ κανένα ρεστοράν ; Ἀλοίμονο, δὲν εἶχε μονόλεπτο !

Τί θὰ γινόταν, μέσα στὴ μεγάλη αὐτὴ πόλη, δίχως στέγη καὶ δίχως τροφή ;

Θυμήθηκε τότε ὅτι ὁ καλὸς χωρικὸς τοῦχε χώσει στὶς τσέπες του μερικὲς φοῦχτες ρύζι καὶ ἕνα κομμάτι ψωμί. Στὴν ἀρχὴ περιφρόνησε τὸ ταπεινὸ δῶρο τοῦ Ἀνναμίτη, γιατί προσδοκοῦσε λαμπρὴ ὁποδοχὴ στὸ Κυβερνεῖο. Τώρα ὅμως τὸ χρησιμοποίησε μ' εὐγνωμοσύνη.

Καθὼς ἔτρωγε τὸ φτωχικό του πρόγευμα, εἶδ' ἕνα νέον πολὺ καλοντυμένο, ποὺ ἦρθε καὶ κάθησε στὸν ἴδιο μπάγκο. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τοῦρριξε, τὴ ματιὰ ποὺ ρίχνουμε ἀπὸ συνήθεια σ' ἕναν ἄγνωστο, ὁ Φραγκίσκος κατάλαβε ὅτι ἦταν Ἀνναμίτης ντυμένος Εὐρωπαϊκά. Τὸ κίτρινο δέρμα του, τὰ σχιστὰ μάτια του καὶ τὰ μαῦρα μαλλιά του δὲν ἄφιναν καμμιὰν ἀμφιβολία. Κι' ὅμως ὁ ἄγνωστος ἄρχισε νὰ τοῦ μιλεῖ σ' ἐξαίρετη γαλλική.

Συστήθηκε στὰ φίλο μας ὡς φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς καὶ ἔδειξε τὴν ἔκπληξή του γιατί ἔβλεπε ἕνα μικρὸ Γάλλο στὴν κομψότερη συνοικία τῆς πρωτεύουσας νὰ τρώει ψωμὶ σὰν τὰ παιδιὰ τοῦ δρόμου καὶ τοὺς χαμάληδες. Τὰ εἶπε ὅλ' αὐτὰ μ' ἐνδιαφέρον, ποὺ συγκίνησε τὸ παιδὶ καὶ τὸ ἔκαμε νὰ ὁμολογήσει ὅτι δὲν εἶχε μαζί του λεπτὰ νὰ γοράσει τίποτε νὰ φάει.

— Μὰ δὲν ἔχετε γονεῖς ;

— Ὄχι.

— Οὔτε φίλους ἐδῶ ;

— Οὔτε.

Καὶ χωρὶς νὰ πολυσκεφθῆ, τὸ παιδὶ διηγήθηκε ἀτὸν ξένο νεανία ὅλη τὴν ἱστορία του.

Ἀντίθετα μὲ ὅ,τι εἶχε συμβεῖ λίγην ὥρα πιὸ πρὶν στὰ γραφεῖα τοῦ Κυβερνείου, εἶδε τώρα ὅτι ὁ Ἀνναμίτης ἔδειχνε ζωηρὸ ἐνδιαφέρο γιὰ ὅσα τοῦ διηγήθηκε. Τοῦ ζήτησε πληροφορίες, πῶς τὰ κατάφερε νὰ φύγει, πῶς τὰ περνοῦσε ὅταν ἦταν φυλακισμένος, πόσον καιρὸ ἔμεινε μαζὶ μὲ τοὺς λῃστές. Κι' ὅταν ὁ Φραγκίσκος τοῦ εἶπε ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ ἦταν ὁ διάδοχος τοῦ τρομεροῦ λῃστὴ Ντὲ-Θάμ, πράγμα ποὺ τὸ εἶχε ἀκούσει ἀπὸ τὸ Μάριο, ὁ ξένος κούνησε τὸ κεφάλι καὶ εἶπε

— Μικρέ μου φίλε, ἐκάματε ἄσχημα νὰ πάτε στὸ Κυβερνεῖο. Ἀλλ' αὐτὸ δὲ μὲ ξαφνίζει, γιατί ἕνα παιδὶ τῆς ἡλικίας σας πάντα νομίζει πὼς μπορεῖ νὰ τὰ καταφέρει ὅλα μοναχό του.

— Ἄ, κύριε, ἀπάντησε ὁ Φραγκίσκος, ἂν μποροῦσατε νὰ μὲ ὁδηγήσετε τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ κατορθώσω νὰ φτάσω ἕως αὐτὸ τὸ πρόσωπο ! Δὲν ξέρω κανέναν ἐδῶ καὶ θὰ σᾶς χρωστοῦσα εὐγνωμοσύνη, ἂν μὲ βοηθούσατε !

Ὁ Ἀνναμίτης χαμογέλασε ἐλαφρὰ μὲ ἱκανοποίηση. Ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ εἶπε φιλικά :

— Μετὰ χαρᾶς μου, νὰ σᾶς βοηθήσω, μικρέ μου φίλε. Ἐμεῖς οἱ Ἀνναμίτες, ποὺ σπουδάζουμε στὰ γαλλικὰ σχολεῖα, εἴμαστε καὶ μετὰ Γάλλοι. Ἔτσι τοὐλάχιστο νομίζουμε τὸν ἑαυτό μας. Ὥστε μὲ πολλὴ εὐχαρίστηση θὰ σᾶς ὁδηγήσω ἐγὼ ὁ ἴδιος στοῦ κυβερνήτη, ἂν θέλετε.

—Ἀλήθεια; φώναξε χαρούμενος καὶ πετάχτηκε ἀπάνω ὁ Φραγκίσκος. Θὰ σᾶς ἀκολουθήσω, κύριε, καὶ σᾶς εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 295)

— Ἔ, καί ; . .

— Περίμενε, Ξαφνιάστηκε, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήση τὸ φαινόμενο· κοιτάζοντας ὅμως ἐπίμονα, ξεχώρισ' ἕνα γιγάντιο μάτι ποὺ πετοῦσε σπίθες ! Ἀπ' τὴν τρομάρα του ἄρπαξε τὰ κουπιὰ κι' ἔφτασε σὲ ὀχτὼ λεπτὰ στὴν Ἀντιγόνη !

— Κι' ἐγώ, εἶπε ὁ Πίπης, ἄκουσα πολλὲς φορὲς τὸν κὺρ-Γιάγκο νὰ μιλᾶ γιὰ κάποιο τεράστιο θαλασσινὸ ψάρι ποὺ κατέβαινε στὴν Ὀξειὰ καὶ κατάπινε ὅ,τι ἔβρισκε μπροστά του. Ὁ κατεργάρης εἶχε ἐπινοήσει τὸ παραμύθι αὐτοῦ τοῦ ***κράκεν*** γιὰ νὰ φοβίζη τοὺς χωριανούς του ποὺ πήγαιναν μὲ τὰ καλάθια καὶ μάζευαν τὰ σύκα καὶ τὰ βατόμουρα. Ποῦ νὰ ζυγώση κανένας στὴ στεριά ;!

— Νὰ κάνουμε λοιπὸν κάτι ἄλλο, πρότεινα : τὰ ξημερήματα νὰ πηγαίνουμε γιὰ ψάρια καὶ τὸ ἀπόγεμα, στὶς ἕξη, γιὰ κουνέλια.. Τὴν Κυριακὴ ἀργία. Ἂν θέλετε, διοργανώνουμε λεμβοδρομίες γιὰ ν' ἀλλάζη λιγάκι ἡ ζωή μας.

Ξεκινήσαμε στὶς πέντε, πρὶν ξημερώσει, ὁ Πίπης κι' ἐγώ. Ἀνοιχτήκαμε λιγάκι στὰ ΝΑ, ὥσπου φτάσαμε σ' ἕνα ***σημάδι*** γνωστό· σὲ δυὸ ὧρες μέσα εἴχαμε ἀνεβάσει ὡς τρεῖς ὀκάδες μαυρόψαρα καὶ σκεπτόμαστε γιὰ γυρισμό, ὅταν ἔννοιωσα ἕνα τράβηγμα στὸ ἀγκίστρι μου κι' ἄκουσα καὶ τὸν Πίπη νὰ λέη.

«Τσιμπᾶ !»

Καθὼς ἀνέβαζα βιαστικά, μοῦ φάνηκε πὼς τὸ τράβηγμα χαλάρωνε· ἔλειπαν τ' ἀγκίστρια κι' ἀπ' τὶς δυὸ ***βόλτες*** μας. Τὰ μαυρόψαρα τὰ εἴχαμε κρεμασμένα στὴν ἀριστερὴ κουπαστὴ τῆς πλώρης, μισοβουτημένα στὸ νερό. Πῆγα νὰ τὰ μετρήσω κι' εἶδα πὼς ἦταν ὅλα... κομμένα ὡς τὴ μέση καὶ τοὺς ἔλειπαν οἱ οὐρές ! Ἡ ἴδια σκέψη πέρασε ἀπ' τὸ μυαλό μας :

— Τὸ σκυλλόψαρο !

Λαίμαργος, κλέφτικος, πανοῦργος κι' ἄνανδρος, ὁ καρχαρίας ἔχει ὅλα τὰ ἔνστικτα τοῦ κακοῦ ἀνθρώπου. Χωρὶς νὰ τολμήση νὰ μᾶς ἐπιτεθῆ, ἀνέβηκε μὲ πανουργία στὴν ἐπιφάνεια γιὰ νὰ κλέψη τὰ ψάρια μας, ἔφαγε τὰ μισὰ καὶ θὰ ἀποτέλειωνε ἂν δὲν τὰ τραβούσαμε μέσα ἐγκαίρως.

Στὸ γυρισμό, περάσαμε κοντὰ στὴν Α πλευρὰ τοῦ νησιοῦ, ὅπου ἦταν πετροπερίστερα. Χτύπησα δυνατὰ παλαμάκια γιὰ νὰ βγοῦνε ἀπ' τὴν κρυψώνα τους κι' ὁ Πίπης σκότωσ' ἕνα ζευγάρι. Τὰ ψήσαμε τὸ μεσημέρι καὶ τὰ φάγαμε μὲ πολλὴ ὄρεξη, μαζὶ μὲ τὰ κρωτηριασμένα ψάρια. Τ' ἀπόγεμα,

γύρισαν ὁ Βασιλάκης μὲ τὸν Ἀντωνάκη ἀπ' τὴν Ὀξειὰ μὲ τρία κουνέλια καὶ δυὸ κοφίνια γεμάτα φρούτα. Ἔτσι τουλάχιστο εἴχαμ' ἐξησφαλισμένη τὴν τροφή μας γιὰ πολὺν καιρό.

* * *

Τὴν Κυριακή, ξυπνήσαμε ὅλοι μὲ πολλὴ διάθεση. Πρῶτα ἑτοιμάσαμε τὶς πάνινες βαρκούλες γιὰ τὶς λεμβοδρομίες. Ἤτανε δυὸ πρωταθληταί· ὁ Βασιλάκης, μὲ τιμονιέρη τὸν Ἀγησίλαο στὴ ***Ντόλλυ***, κι' ὁ Ἀντωνάκης μὲ τὸν Πίπη, στὴ ***Μόλλυ***. Ἡ ***Φόλλυ*** ἦτανε στὴ διάθεση τῆς Ἑλλανόδικης Ἐπιτροπῆς.

Στὶς 10.30' ὅλα ἦταν ἕτοιμα γιὰ τὸν ἀγῶνα· οἱ πρωταθληταὶ περίμεναν τὸ σινιάλο, —ἕνα πυροβολισμό, — ποὺ θὰ τοὺς δίναμε ἀπ' τὴ ***Φόλλυ***. Θὰ πήγαιναν ὡς τὰ τρία τέταρτα τῆς Ὀξειᾶς, σ' ἕνα μέρος ποὺ εἴχαμε ἀγκυροβολημένη τὴν ξύλινη βάρκα μας,— μὲ ἐπιστροφή. Στὸν πυροβολισμό, ξεκίνησαν κ' οἱ δυό. Ἡ ὁπεροχὴ τοῦ Βασιλάκη ἦταν ὁλοφάνερη. Δὲν εἶχε ἀκόμα τελειώσει ἡ μισὴ κούρσα καὶ θὰ στοιχηματίζαμε ὅλοι γι' αὐτόν. Μάταια ὁ Πίπης προσπαθοῦσε μὲ τὰστειά του ν' ἀνυψώση τὸ ἠθικὸ τοῦ Ἀντωνάκη· ὁ χοντρὸς ἵδρωσε καὶ πολεμοῦσε χωρὶς καμμιὰ ὠφέλεια. Μὰ ἄξαφνα, σὲ ἀπόσταση 50 μέτρων ἀπ' τὸ τέρμα, σὲ μιὰ δυνατὴ κουπιὰ τοῦ Βασιλάκη, τὸ δεξὶ του κουπὶ ξέφυγε ὁρμητικὰ ἀπ' τὸ σκαρμὸ καὶ πετάχτηκε μακριά. Κι' ἔτσι ἀπόμεινε ὁ φουκαράς, σὰν τὸ μονοσάνδαλο Ἰάσωνα, μ' ἕνα κουπί. Τί νὰ κάμη ; Στὸ ἀναμεταξύ, ὁ Ἀντωνάκης, βλέποντας τὸ ἀτύχημα τοῦ ἀνταγωνιστῆ του, ἔβαλε τὰ δυνατά του κι' ἔφτασε πρῶτος. Τί ζητωκραυγὲς τὸν ὑποδέχτηκαν ! Τοῦ ἔδωκα καὶ τὸ ἔπαθλο, ἕνα κύπελλο, ποὺ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ καλαμπουρίση ὁ Πίπης τὴν ἀπροσδόκητη ἀποτυχία τοῦ Βασιλάκη:

—Μεταξύ . . . ***κυπέλλου*** καὶ χειλέων !

Τὰ πόγεμα διοργανώσαμε κολυμβητικοὺς ἀγῶνες· λάβαμε μέρος ὅλοι, ἐξὸν ἀπ' τὸν Ἀλέκο ποὺ δὲν ἤξερε κολύμπι. Ὁ ἠλεκτρολόγος μᾶς κουβάλησε στ' ἀνοιχτὰ μὲ τὴ βάρκα, τυλιγμένους στὰ μπουρνούζια. Στὸ σινιάλο πετάξαμε τὰ μπουρνούζια μας καὶ πέσαμε στὴ θάλασσα. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ κολυμπούσαμε πρὸς τὸ τέρμα,—τὸ λιμανάκι τῆς Πλάτης,—μοῦ ἦρθε ἡ σκέψη νὰ μετρήσω τοὺς συναγωνιστές μου. Ἕνα . . . δυό . . . τρία κεφάλια . . . κι' ἕνα τὸ δικό μου τέσσερα, γιὰ νὰ μὴ τὴν πάθω σὰν τὸν Ναστραντίν-Χόντζα ποὺ δὲ μετροῦσε τὸ μουλάρι ποὺ καβαλοῦσε ὁ ἴδιος. Ὥστε ἔλειπε ἕνας . . . μὰ ποιὸς ἄραγε ;

Ποιὸς ἄλλος ἀπ' τὸ Βασιλάκη ; Μόλις πατήσαμε στὴ στεριά, πῆρα τὸ τηλεσκόπιό μας καὶ τὸν εἶδα, στ' ἀνοιχτά, νὰ κάνη βουτιὲς ὁπὸ τὴν ἐπιβλεψη τοῦ Ἀλέκου. Ἀργότερα μάθαμε τὴν αἰτία : τὴν ὥρα ποὺ πέφταμε ὅλοι μαζί, αὐτὸς ἀφηρημένος—ἴσως νὰ συλλογιζόταν τὰ πρωϊνά,—εἶχε πέσει μὲ τὸ μπουρνούζι ποὺ τοῦ ξέφυγε καὶ βούλιαξε. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἄρχισε νὰ βουτᾶ, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸ ξαναβρῆ σὲ βάθος ὀγδόντα ὀργυιές !

Ὁ Ἀντωνάκης ἔμενε ὁ ἥρως τῆς ἡμέρας· νικητὴς στὶς λεμβοδρομίες καὶ νικητὴς στοὺς κολυμβητικοὺς ἀγῶνες. Κ' ἡ ὁλομέλεια ψήφισε νὰ τὸν ἀπαλλάξουμε ἀπὸ νυχτερινὴ ***βάρδια***,—ἐπειδὴ ὁ καϊμένος ἀγαποῦσε πολὺ τὸν ὕπνο καὶ τὸ ξενύχτι μποροῦσε νὰ τὸν λιγνέψη.

Ὅλη τὴ βδομάδα τὴν περάσαμε σὲ μικροεπιδρομὲς ἐναντίον τῶν τρωκτικῶν τῆς Ὀξειᾶς. Δὲ βγαίναμε πιὰ στὸ ψάρεμα, ὕστερ' ἀπ' τὸ ἐπεισόδιο τοῦ καρχαρία. Τὴν Παρασκευὴ ὅμως ξυπνήσαμε πρωϊ-πρωϊ καὶ πήγαμε νὰ ρίξουμε παραγάδι (*) στὰ μισὰ τῆς Πρώτης· δὲν πιάσαμε παρὰ μονάχα δυὸ συναγριδίτσες, μὰ ἐκεῖ ποὺ τὸ τραβούσαμε, νοιώσαμε κάποια δυνατὴ ἀντίσταση στὴν ἄκρη. Μὲ χίλια βάσανα ἀνεβάσαμε ἕνα πελώριο ἀστακά,—θάταν ὡς ἕνα μέτρο!—ποὺ εἶχε μπλεχτεῖ στὸ σπάγγο καὶ προσπαθοῦσε νὰ ξεφύγη. Ὅταν τὸν ξαπλώσαμε στὴ βάρκα, ἄρχισε νὰ χτυπᾶ θυμωμένα τὴν οὐρά του. Μὰ δὲν ἄργησε νὰ ὑποταχτῆ στὸ μοιραῖο του. Καὶ στὸ τραπέζι, τὸ μεσημέρι, γευθήκαμε μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση τὸ κρέας τοῦ ***ἐθελοντοῦ-αἰχμαλώτου***, ὅπως ὀνόμασε ὁ Πίπης τὸν ἀστακό.

Τὸ ἀπόγεμα τοῦ Σαββάτου, τὸ τηλέφωνο τοῦ φυλακίου ἀνήγγειλε μιὰ βενζινάκατο μὲ ἀγγλικὴ σημαίαστὰ ΒΔ.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥΣ

(*) 100-150 μεγάλα ἀγκίστρια, ἑνωμένα ἀναμεταξύ τους μὲ χοντρὸ σπάγγο.

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΔ'.

Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξύ, στρατιῶτες καὶ πολῖτες, ὁ δήμαρχος, ὁ ταγματάρχης Μπαμπούμας, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνοφρουρᾶς, κι' ὁ Φακὴς μαζί τους, εἶχαν ψάξει σ' ὅλη τὴ Λέσχη, ἀπὸ τὰ ὑπόγεια ὡς τὶς σοφίτες. Κι' ἐπειδὴ δὲν ἀνακαλύψανε πουθενὰ οὔτε ἴχνος μαύρης ἢ ἄσπρης ἀρκούδας, γύρισαν κατσουφιασμένοι στὴ μεγάλη σάλα καὶ συζητοῦσαν γιὰ τὴν ἀποτυχία τους.

Τί νὰ ἔγινε αὐτὴ ἡ Ἀράπα ; Πῶς τοὺς ξέφυγε ; Ποῦ νὰ πῆγε ; Καὶ τί ἔπρεπε νὰ κάμουν τώρα ; . .

Ὅταν, ἄξαφνα, εἰσορμᾶ στὴ σάλα ἡ Πελαγία καὶ τοὺς δίνει τὴν καταπληκτικὴ εἴδηση, ὅτι στὸ δικλανό, στὸ ἀτελὲ τοῦ ἀφεντικοῦ της, βρέχει ἀρκούδες !

— Μπρὲ μίλα καλά, Πελαγία !

— Αὐτὸ ποὺ σᾶς λέω, κύριοί μου !

— Μὰ πόσες, πόσες ἀρκούδες ;

— Ξέρω κι' ἐγώ ; . . Ἐγώ, μὲ τὰ μάτια μου, εἶδα δυό. Ὤ, αὐτὲς τὶς εἶδα καλά. Μιὰ ζωντανὴ καὶ μιὰ μισοψόφια.

— Κι' ἡ κυρία Ἐλμίρα ; . .

—Ὤ, ἡ δύστυχη ! Ἂν γλύτωσε ἀπὸ τὴ μισοψόφια, δὲν θὰ γλύτωνε βέβαιά ἀπὸ τὴ ζωντανή.

—Ἀκόμη ἕνα θῦμα ! φωνάζει ὁ Φακής.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΤΟ ΚΙΟΣΚΙ

Ἀγαπητοί μου,

Ἡ ΠΟΛΗ μας εἶναι γεμάτη κιόσκια. Ὅπου κάμῃς, θὰ ἰδῇς ἀπὸ ἕνα καί, σὲ μερικὰ μέρη, ἀπὸ δύο. Στὶς πλατεῖες, στὰ σταυροδρόμια, στὰ συνοικιακὰ πλατώματα, στοὺς σταθμούς, παντοῦ κιόσκια. Ἄλλη φορὰ ἦταν λίγα. Ἕνα στὸ Σύνταγμα, ἕνα στὴν Ὁμόνοια, ἕνα στὴ μέση τῆς ὁδοῦ Σταδίου. Ὕστερα ὁ Δῆμος ἔκαμε κι' ἄλλα καὶ τὰ παραχώρησε σὲ τραυματίες, ἀνάπηρους τοῦ πολέμου, γιὰ νἄχουν κι' αὐτοὶ μιὰν ἐργασία καὶ νὰ βγάζουν τὸ ψωμί τους ὄχι μὲ πολὺ κόπο. Ἔπειτα ἦρθαν οἱ πρόσφυγες, ποὺ κι' αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ βοηθηθοῦν. Καὶ τὰ κιόσκια γι' ἀγάπη τους αὐξήθηκαν καὶ πληθύνθηκαν. Ὁ μεγάλος ὅμως πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περιχώρων τὰ σηκώνει ὅλα. Κι' ἄλλα τόσα νὰ ἦταν, θἄκαναν δουλειά.

Τὰ περισσότερα πουλοῦν σιγαρέττα, σπίρτα, ἐφημερίδες καὶ περιοδικά. Αὐτὸ τὸ «τυπωμένο χαρτί», καθημερινὸ ἢ ἑβδομαδιαῖο, εἶναι ὁ κυριότερος πόρος τους. Πόσο βγαίνει στὴν Ἀθήνα! καὶ μὲ τί ποικίλες μορφές! Ἡ μικρὴ ἐφημερίδα, ἡ μεγάλη ἐφημερίδα, ἡ σοβαρὴ ἐφημερίδα, ἡ εἰκονογραφημένη ἐφημερίδα, τὸ μικρὸ περιοδικό, τὸ μεγάλο, τὸ ἑβδομαδιαῖο, τὸ μηνιαῖο, τὸ πολυσέλιδο, τὸ ζωγραφισμένο, τὸ χρωματιστό!.. Σὲ κάθε κιόσκι, βλέπει κανεὶς μιὰ μεγάλη παράταξη ἀπὸ τὰ τελευταῖα φυλλάδια ὅλων αὐτῶν τῶν δημοσιευμάτων. Κι' εἶναι τόσο πολλά, καὶ τόσα καινούργια βγαίνουν καθημέρα,—ἀλλὰ καὶ τόσα παλιὰ παύουν,—ὥστε ὁ πωλητὴς δὲν μπορεῖ νὰ τὰ θυμᾶται ὅλα ἀπέξω: ἔχει ἕναν κατάλογο καὶ τὸν συμβουλεύεται ὅταν τὸν ρωτοῦν ἂν ἔπαψε ἢ ἂν βγαίνῃ ἀκόμα τὸ τάδε περιοδικό, τὸ δεῖνα περιοδικάκι.

Μερικὰ μάλιστα οἱ ἐκδότες τους δὲν τὰ δίνουν καθόλου στὰ κιόσκια. Τὰ βρίσκει κανεὶς μόνο σὲ βιβλιοπωλεῖα. Καὶ θυμοῦμαι, μιὰ Κυριακὴ ποὺ τὰ βιβλιοπωλεῖα ἦταν κλειστά, γύρισα εἴκοσι κιόσκια χωρὶς νὰ βρῶ τὸ τελευταῖο φύλλο ἑνὸς περιοδικοῦ ποὺ εἶχε κάτι ἐνδιαφέρο. Θέλω νὰ πῶ πὼς τὸ «τυπωμένο χαρτὶ» δὲν εἶναι μόνο αὐτὸ ποὺ βλέπει κανεὶς στὰ κιόσκια σὲ τόσες μορφές. Εἶναι κι' ἄλλο πολύ. Χωριστὰ τὸ «τυπωμένο χαρτὶ» ποὺ βγαίνει σὲ βιβλίο ἢ σὲ φυλλάδια βιβλίου: ὅλες αὐτὲς οἱ Ἱστορίες, κι' ὅλα αὐτὰ τὰ Λεξικά, κι' ὅλα αὐτὰ τὰ Μυθιστορήματα. Θάλασσα τελοσπάντων, ὠκεανός. Κι' ὅταν καμμιὰ φορά, μέσα σ' αὐτά, σ' ἕνα κιόσκι, διακρίνω καὶ τὴ μικρή μας «Διάπλασι», μοῦ φαίνεται σὰ βκρκούλα χαμένη ἀνάμεσα σὲ τρικάταρτα καὶ σὲ θωρακωτά...

Ὤ, ναί. μιὰ μεγάλη καθημερινὴ ἐφημερίδα, ὅταν δυὸ φορὰς τὴν ἑβδομάδα βγαίνει ἐξασέλιδη, κάνει χωρὶς ὑπερβολὴ γιὰ τρία φυλλάδια «Διαπλάσεως». Κι' ὑπάρχουν ἑβδομαδιαῖα περιοδικὰ μεγάλα, πολυσέλιδα, ποὺ κάνουν γιὰ τρεῖς ἐφημερίδες καὶ γιὰ... δέκα «Διαπλάσεις»! Ἀλλὰ τί σημαίνει; Μιὰ μέρα, μὲ ταῦτιά μου, μπροστὰ σ' ἕνα κιόσκι, ἄκουσα τὸν ἑξῆς παιδικὸ διάλογο:

—Ἰδές, καϊμένε, τί μικρὴ ποὺ εἶναι ἡ «Διάπλασί» σου! Κι' ἔδωσες γι' αὐτὴ δυὸ δραχμές. Ἐγώ, μὲ τρεῖς δραχμές, πῆρα αὐτὸ τὸ κοτζὰμ περιοδικό, ποὺ μιὰ του μόνο σελίδα κάνει ὅλη σου τὴ «Διάπλασι»!

—Ἔχεις λάθος, φίλε μου. Μιὰ σελίδα τῆς «Διαπλάσεως» ἀξίζει περισσότερο ἀπ' ὅλο αὐτὸ τὸ πελώριο περιοδικό!

—Τί; ἐπειδὴ εἶναι πιὸ πυκνοτυπωμένη;

—Ὄχι! Ἐπειδὴ εἶναι καλογραμμένη, ἐνῷ τὸ περιοδικό σου δὲν εἶναι. Μὰ ποῦ νὰ τὸ καταλάβῃς ἐσὺ αὐτό!..

Ἀλήθεια, αὐτὸ τὸ καταλαβαίνουν τόσο λίγοι! Μικροὶ καὶ μεγάλοι,—ἐννοῶ στὴν ἡλικία,—ἀγοράζουν τὸ περιοδικό τους *γιὰ χαρτί*. Ὅσο περισσότερο ἔχει, τόσο καλύτερο εἶναι ἀπὸ ἕν' ἄλλο τῆς ἴδιας τιμῆς. Γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ χαρτιοῦ αὐτοῦ ἀδιαφοροῦν. Τυπωμένο εἶναι, εἰκόνες, γράμματα ἔχει, διαβάζεται, τελείωσε. Κι' ἀφοῦ διαβαστεῖ, σὲ πόσα μπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ! Μπορεῖς νὰ κάνῃς μ' αὐτὸ ἕνα ὁλάκερο χαρτωτὸ μὲ τὶς οὐρές του. Μπορεῖς νὰ τυλίξῃς ὅλα σου τὰ βιβλία καὶ πάλι νὰ περισσέψῃ, γιὰ νἄχῃς τυλίγματα ὅταν θὰ πᾷς στὴν ἀγορὰ νὰ ψωνίσῃς. Κι' αὐτὰ ὅλα μὲ δυό, μὲ δυόμισυ ἢ μὲ τρεῖς τὸ πολὺ δραχμές. Χάρισμα.

Ἔ, λοιπὸν ὄχι! Τὸ τυπωμένο αὐτὸ χαρτὶ δὲν εἶναι «χάρισμα». Ὑπάρχει κι' ἄλλο, πολὺ πολὺ πιὸ φθηνό. Κι' ἂν θέλετε νὰ εὐεργετήσετε αὐτοὺς ποὺ ἀγοράζουν τὸ περιοδικό τους γιὰ χαρτί, —γιατὶ καθένας σας θὰ ξέρῃ βέβαια πολλοὺς τέτοιους,—νὰ τοὺς τὸ πῆτε: Εἶναι τὸ τυπωμένο χαρτὶ ποὺ πουλιέται μὲ τὴν ὀκὰ στὴν ἀγορά. Κι' αὐτὸ ἐπίσης εἶναι φυλλάδια ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ποὺ ἔμειναν ἀπούλητα στὸ κιόσκι. Ἑπομένως διαβάζεται. Ἀλλὰ τί, ποὺ μὲ λίγες δεκάρες παίρνει κανεὶς ὁλάκερη ὀκά. Νά, αὐτὸ εἶναι «χάρισμα». Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια θἄταν πολὺ ἀνόητοι ὅσοι,—ἀπὸ κάποιους ποὺ εἴπαμε,—θὰ τὸ ἔξεραν καὶ δὲν θὰ τὸ προτιμοῦσαν. Ναί, ναί, νὰ τοὺς τὸ πῆτε: νἀγοράζουν τυπωμένο χαρτὶ μὲ τὴν ὀκά. *Συμφέρει* καλύτερα.

Σ' αὐτὸ θὰ βρίσκουν φυλλάδια ὅλων τῶν περιοδικῶν κι' ὅλων τῶν ἐφημερίδων. Μόνο φυλλάδια «Διαπλάσεως» δὲν θὰ βρίσκουν,—ἀλλὰ τί τοὺς νοιάζει,—γιατὶ ἡ «Διάπλασις» δὲν πουλιέται φυλλάδιά της μὲ τὴν ὀκά. Τυπώνει μόνο ὅσα χρειάζονται γιὰ τοὺς συνδρομητές της καὶ τοὺς ἀγοραστές, καὶ κάτι λίγα ποὺ περισσεύουν, τὰ φυλάει γιὰ νὰ σχηματίζῃ τόμους ἢ νὰ συμπληρώνῃ τοὺς τόμους ποὺ σχηματίζουν, μὲ πόση ἀγάπη καὶ μὲ πόση φροντίδα, οἱ φίλοι της.

Ὅσο γιὰ τὰ στραβοτυπωμένα φύλλα, τὰ μουντζουρωμένα, τὰ χαλασμένα, τἀτύπωτα ἀπὸ τόνα μέρος κλπ.—γιατί, σὰ μηχανὴ ποὺ εἶναι, βγάζει καὶ τέτοια τὸ πιεστήριο, ἕνα πέντε ἢ κι' ἕνα δέκα τοῖς ἑκατό,—ἡ Διάπλασις τὰ κόβει καὶ τὰ κάνει περιτυλίγματα τῶν φύλλων ποὺ στέλνει μὲ τὸ ταχυδρομεῖο. Καὶ θυμοῦμαι τώρα τὴν ἱερὴ ἀγανάκτηση κάποιου φίλου μας καὶ γι' αὐτὴ ἀκόμα τὴν ἀθῶα χρησιμοποίηση τῶν «χαλασμένων», ποὺ τὴ θεώρησε... βεβήλωση. Νὰ κόβουμε τἀγαπητὰ παλιὰ φυλλάδια καὶ νὰ τὰ κάνουμε ταινίες;! Φαντασθῆτε τώρα τί θἄκανε ὁ φίλος μας αὐτός, ἂν ἔβλεπε πουθενὰ νὰ πουλοῦν «ἀγαπητὰ παλιὰ φυλλάδια» μὲ τὴν ὀκά! Ἀλλὰ τέτοιο πρᾶγμα δὲν θὰ τὸ ἔβλεπε ποτέ, οὔτε τὸ εἶδε, οὔτε θὰ τὸ ἰδῇ κανένας. Ἡ «Διάπλασις» εἶναι τὸ μόνο περιοδικὸ ποὺ δὲν τοῦ περισσεύουν φύλλα νὰ τὰ πουλῇ στὴν ἀγορά. Γιατὶ καὶ τὰ λίγα ποὺ περισσεύουν, χρειάζονται σ' ὅσους ξέρουν νὰ διαβάζουν. Πῆτε το κι' αὐτὸ στοὺς ἀγοραστὲς τυπωμένου χαρτιοῦ. Καὶ πολλὰ χαιρετίσματα...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

Β'.

Ἡ μέγγενη

Φανταστῆτε μιὰν ἀπέραντη σάλα, ἐπιβλητικὴ σὰν ἐκκλησιά, ἅπου τὸ φῶς πέφτει ἀπὸ στενόμακρα καγγελωτὰ παράθυρα κι' οἱ σκοτεινὲς γωνιές της φωτίζονται κάθε τόσο ἀπὸ ξαφνικὲς κόκκινες ἀναλαμπές.

Εἶναι τὸ σιδηρουργεῖο.

Στὴ μέση αὐτοῦ τοῦ ἐργαστηριοῦ, ἕνα τεράστιο σιδερένιο μηχάνημα, στηριγμένο χάμω, ἀνοίγεται σὰν ἕνα στόμα πάντα πεινασμένο, ἀχόρταγο, γιὰ νἀρπάξῃ, νὰ σφίξῃ στὰ σαγόνια του τὸ ἐρυθροπυρωμένο μέταλλο, ποὺ τὸ σφυροκοποῦν ἐκεῖ σὲ μιὰ βροχὴ ἀπὸ σπίθες.

Εἶναι ἡ μέγγενη.

Λοιπὸν ὁ μικρὸς Τζὰκ εἶναι τώρα στὴ μέγγενη.

Ἐκεῖ τὸν ἔβαλαν, γιὰ νἀρχίσῃ νὰ

μαθαίνῃ τὴν «τέχνη». Ἐκεῖ βάζουν πρῶτα-πρῶτα κάθε «ἀτζαμίκο». Ἀλλὰ δέκα χρόνια νὰ ἔψαχνα, δὲν θἄβρισκα λέξη ἱκανὴ νὰ παραστήσῃ τὴν ἐντύπωσή του, τὴν παραζάλη του, τὸ ἀλάλισμά του ἀπ' ὅ,τι τὸν περιστοιχίζει!

Καὶ πρῶτα εἶναι ὁ τρομερὸς θόρυβος ποὺ κάνουν τρακόσια σφυριά, πέφτοντας συγχρόνως ἀπὸ τρακόσια χέρια, ἐνῷ ἄλλα τόσα στήθια γυμνὰ ἀγκομαχοῦν κι' ἄλλα τόσα στόματα λαχανιάζουν. Εἶναι ἀκόμα τὰ λουριὰ ποὺ σφυρίζουν, τὰ καρούλια ποὺ τρίζουν, τὰ φυσερὰ ποὺ βογγοῦν καὶ τὰ βαγόνια ποὺ κυλοῦν στὶς ράγιες φορτωμένα μέταλλο. Ὅλα ἐχεῖ μέσα κροτοῦν, θορυβοῦν, φωνάζουν.

Νομίζει κανεὶς πὼς βρίσκεται στὸ ναὸ κανενὸς ἄγριου εἰδώλου, σκληροῦ. Στοὺς τοίχους εἶναι ἀραδιασμένα λογῆς-λογῆς σύνεργα ποὺ μοιάζουν μὲ βασανιστικὰ ὄργανα: τσιγγέλια, τανάλιες, τσιμπίδες. Βαρειὲς ἁλυσίδες κρέμονται ἀπ' τὸ ταβάνι. Κι' ἐκεῖ στὴν ἄκρη, βαθιά, σκοτεινὰ μιὰ πελώρια μηχανικὴ σφύρα, ἀτμοκίνητη, ποὺ ἀνεβοκατεβαίνει σιγά, λὲς κι' εἶναι αὐτὸ τὸ εἴδωλο τοῦ ναοῦ,—ἕνας στιλπνὸς καὶ μαῦρος Βάαλ, ποὺ τὸν περιβάλλει ὁ θαυμασμὸς κι' ὁ σεβασμὸς ὅλου τοῦ ἐργαστηριοῦ.

Ὁ Τζὰκ εἶναι φοβισμένος. Στέκεται σιωπηλὸς ἀνάμεσα στοὺς ἐργάτες ποὺ τριγυρίζουν τὴ μέγγενη μισόγυμνοι, τριχωτοί, ἱδρωμένοι, καὶ κουβαλοῦν σιδερένια ραβδιὰ ποὺ ἡ ἄκρη τους εἶναι κόκκινη... Δὲν τὸν λένε πιὰ Τζάκ. Τὸν ἔβγαλαν Τσίρο. Αὐτὸ τὸ παρατσούκλι βρῆκαν πὼς ταίριαζε στὸ ἀδύνατο, τὸ λεπτό, τὸ λιγνὸ ἐκεῖνο παιδί, ποὺ λίγνευε ἀκόμα δουλεύοντας κι' ἱδρώνοντας μέσ' στὴ φωτιά. Νὰ τὸ ἴδῃς κεῖ-μέσα ἡ μητέρα του!..

—Ἔ! τοῦ φωνάζουν. Τσίρο! Κουνήσου, ντέ! Σφίξε τὴ βίδα!... Σόβελτα! Φτοῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος!...

Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Λεμπεσκάμ, τοῦ ἀρχιεργάτη, ποὺ ἀντηχεῖ μέσα σ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ πανδαιμόνιο. Κάπου-κάπου ἀφίνει τὴ δουλειά του γιὰ νὰ δώσῃ στὸ μαθητὴ μιὰ ὁδηγία, νὰ τοῦ δείξῃ πῶς σφίγγουν τὴ βίδα ἢ πῶς κρατοῦν τὸ σφυρί. Ὁ δάσκαλος εἶναι βάναυσος· τὸ παιδὶ εἶναι ἀδέξιο. Ὁ δάσκαλος περιφρονεῖ τὴν ἀδυναμία τοῦ παιδιοῦ· τὸ παιδὶ φοβᾶται τὴ δύναμη τοῦ δασκάλου. Κάνει ὅπως τοῦ λένε, σφίγγει τὴ βίδα ὅσο καλύτερα μπορεῖ. Ἀλλὰ τὰ χέρια του γεμίζουν

«Ὁ Τζὰκ στέκεται σιωπηλὸς ἀνάμεσα στοὺς ἐργάτες...» (Σελ. 305, στ. α'.)

καρούλες, πληγώνουν, τὸν πονοῦν, τὸν καίνε, τὸν κάνουν νὰ κλαίῃ. Στιγμὲς-στιγμὲς χάνει τὴν αἴσθησή τοῦ ἑαυτοῦ του. Νομίζει πὼς εἶναι κι' αὐτὸς μιὰ μηχανὴ ἀνάμεσα στὶς μηχανές, νά, ἕνα ἄψυχο καρούλι, σὰν κι' ἐκεῖνο κεῖ-πάνω ποὺ τὸ κάνει νὰ στριφογυρίζῃ μιὰ δύναμη τυφλή, ἀόρατη, φοβερή: ὁ ἀτμός.

Γιατὶ ὁ ἀτμός,—ὁ Τζὰκ τώρα τὸ ξέρει,—ὁ ἀτμὸς κινεῖ στὸ ταβάνι τοῦ ἐργαστηρίου ὅλα ἐκεῖνα τὰ λουριὰ ποὺ ἀνεβοκατεβαίνουν καὶ διασταυρώνονται, τὰ λουριὰ ποὺ γυρίζουν καρούλια, ξεκουνοῦν σφύρες, ἀνοιγοκλείνουν φυσερά. Ὁ ἀτμὸς κινεῖ τὰ πάντα μέσα στὸ σιδηρουργεῖο κι' ἀπ' αὐτὸν εἶναι τὸ ἀγκομαχητὸ ἐκεῖνο, ποὺ ἀκούγεται ὁπόκωφο, ρυθμικό, ἀκατάπαυστο.

Τέτοια εἶναι τώρα ἡ ζωὴ τοῦ Τζάκ, φοβερὴ ζωή, προπάντων ὕστερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια ἐλευθερίας κι' ἐξοχῆς ποὺ πέρασε στὶς Καστανούλες.

Τὸ πρωί, στὶς πέντε, ὁ μπάρμπα Ρουτὶκ τὸν φωνάζει: «Ἔ, μικρέ, ξύπνα!» Ἡ φωνή του ἀντηχεῖ σ' ὅλο τὸ σπίτι. Πίνουν καὶ τρῶνε κάτι τί βικαστικά. Καὶ δρόμο γιὰ τὸ ἐργαστήρι. Τὴν ὥρ' αὐτή, μιὰ καμπάνα μελαγχολική, ἀκούραστη, ἐπίμονη, χτυπᾷ σὰ νὰ θέλῃ νὰ ξυπνήσῃ ὅλο τὸ νησὶ κι' ὅλες τὶς ὁλόγυρά του ὄχθες... Ὁ Τζὰκ τρέχει νὰ προφτάσῃ τὴ «σημαία». Φοβᾶται τόσο μὴν τὴν βρῇ κατεβασμένη, ὥστε πάντα βρίσκεται μπροστὰ στὴν πόρτα πρὶν πάψῃ νὰ χτυπᾷ ἡ κωμπάνα. Μιὰ μέρα ὅμως,—δυὸ-τρεῖς μῆνες μετὰ τὸν ἐρχομό του στὸ Ἰντρέ,—ἡ κακία τῶν συντρόφων του λίγο ἔλειψε νὰ τὸν κάνῃ νὰ πάρῃ ἀπουσία: Τὴ στιγμὴ ποὺ πλησίαζε τὴν πόρτα, ἕνας δυνατὸς ἀέρας τοῦ πῆρε τὸ κασκέττο του. Ἔτρεξε νὰ τὸ κυνηγήσῃ. Ἀλλὰ ἕνας μαθητὴς ποὺ ἐρχόταν, μὲ μιὰ κλωτσιὰ τὸ στρῶξε μακρύτερα. Παρακάτω ἄλλος ἔκαμε τὸ ἴδιο, παρακάτω ἄλλος... Γελοῦσαν, προγκοῦσαν, διασκέδαζαν ὅλοι, ἐκτὸς βέβαια ἀπὸ τὸν καϊμένο τὸν Τζὰκ ποὺ ἔτρεχε, ἔτρεχε, γιὰ νὰ φτάσῃ τὸ ἄφταστο πάντα κασκέττο. Ἀλλὰ βλέποντας πὼς κινδύνευε ἔτσι νὰ μὴν προφτάσῃ τὴ σημαία, ἀναγκάστηκε νὰ τἀφήσῃ στὴν τύχη του καὶ νὰ γυρίσῃ. Πάει τὸ κασκέττο του! Ἔπρεπε τώρα νἀγοράσῃ ἄλλο, νὰ γράψῃ τῆς μητέρας του νὰ τοῦ στείλῃ λεπτά, νὰ ἰδῇ ἴσως τὸ γράμμα ὁ πατρός του, νἀκῇ μαλώματα, ἱστορίες...

Ὤ, πολλὰ τέτοια ἄσχημα παιχνίδια τοῦ ἔπαιζαν οἱ σύντροφοί του στὸ ἐργοστάσιο. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ δὲν ἐχώνευαν καθόλου τὸν «Τσίρο». Ἀλλὰ γιατί; τί τοὺς εἶχε κάνει;..

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ μπῇ, ξεσκούφωτος καὶ λαχανιασμένος ἀπὸ τὸ τρέξιμο, ὁ Τζὰκ αἰσθάνθηκε στὸν ὦμο του ἕνα χέρι βαρύ. Καὶ γυρίζοντας, εἶδε ἕναν ἄσχημο κοκκινομάλλη, ποὺ τοῦ γελοῦσε μὲ χίλιες ζαρωματιὲς στὸ χλωμὸ πρόσωπο καὶ τοῦ ἔτεινε τὸ κασκέττο του!

Ἦταν ὁ Μπελιζαίρ! ὁ γυρολόγος ποὺ πουλοῦσε καπέλλα καὶ ποὺ τὸν εἶχε πρωτοΐδεῖ στὸ δρόμο τοῦ Κορμπέϊγ καὶ τὸν εἶχε πάρει στὶς Καστανούλες ὥς νὰ περάσῃ ἡ μεγάλη βροχή.

Ὁ Τζὰκ τὸν γνώρισε ἀμέσως. Ἦταν ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ ἔβλεπε στὸ Ἰντρὲ αὐτὸ τὸ ἄσχημα πρόσωπο κι' αὐτὸ τὸ γλυκὸ φιλικὸ χαμόγελο. Μὰ δὲν εἶχε κιρὸ νἀνανεώσῃ τὴ γνωριμιά. Ὁ πορτιέρης, κατεβάζοντας τὴ σημαία, τοῦ φώναζε:—Ἔ, Τσίρο!.. μέσα γρήγορα!

Πῆρε μόνο τὸ κασκέττο του καὶ δὲν εἶπε παρὰ ἕνα εὐχαριστῶ στὸν καλὸν ἄνθρωπο ποὺ τοῦ τὄχε βρεῖ.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, στὸ σιδηρουργεῖο, ὁ Τζὰκ ἦταν λιγότερο μελαγχολικὸς κι' αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του λιγότερο μόνο... Ὅταν σχόλασε, ἀναζήτησε τὸν Μπελιζαίρ σ' ὅλο τὸ Ἰντρέ. Μὰ ὁ γυρολόγος δὲν ἦταν πιὰ ἐκεῖ. Οὔτε τὴν ἄλλη μέρα τὸν εἶδε, οὔτε τὴν ἄλλη. Σιγὰ-σιγὰ ξέχασε τὸν ἄσχημο ἄνθρωπο ποὺ τοῦ θύμιζε τόσα ὡραῖα πράγματα: τὸ Κορμπέϊγ, τὶς Καστανούλες, τἀμαξάκι τοῦ γιατροῦ Ριβάλ, τὴ μικρὴ Σεσίλη. Κι' ἀπομονώθηκε πάλι σὰν πρῶτα...

Στὸ ἐργαστήρι δὲν τὸν ἀγαποῦσαν, ὄχι. Τὸν πείραζαν, τὸν κοροϊδευαν, τὸν βκσάνιζαν. Γιατὶ ἦταν ὁ πιὸ ἀδύνατος ἀπὸ τἄλλα παιδιὰ καὶ πολὺ διαφορετικὸς ἀπ' ὅλα καὶ σὲ ὅλα. Ἐκεῖνα εἶχαν γεννηθεῖ στὸ Ἰντρέ, ἦταν παιδιὰ κι' ἀδέρφια ἐργατῶν, τοὺς ἔμοιαζαν, καὶ καθένα εἶχε κεῖ-μέσα ἕνα τοὐλάχιστο συγγενή, προστάτη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΡΥΟΥΛΑ ΜΟΥ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 154]

«Χρυσή μου θεῖτσα,

»Εἶμαι πολύ δυστυχισμένη ὅλες αὐτές τίς τελευταῖες μέρες. Εἶμαι πολύ, μά πάρα πολύ λυπημένη· κάθε βράδι πού πέφτω στό κρεβατάκι μου, πνίγουμαι στά κλάματα καί δέν κοιμᾶμαι, ἄχ, ναί, δέν κοιμᾶμαι καθόλου. Ὦ, θεία μου, μοῦ συμβαίνει κάτι πολύ φοβερό. Ἄκουσέ το ἐσύ πού πάντα μὲ παρηγορεῖς ὅταν μὲ μάλωνε κανείς, ὅταν ἔπεφτα καί χτυποῦσα τό μέτωπό μ' ἕνα γόνατο· μ' ἔπαιρνες τότε στήν ἀγκαλιά σου, μὲ ἡσύχαζες μὲ φιλιά, μὲ γλυκόλογα καί μοῦλεγες: «Σώπα, ἀγάπη μου ἐσύ, καί γιά νά θά τούς σκοτώσω ὅλους. Νά, νά, τήν παλιοπέτρα πού σοῦ χτύπησε τό γόνατο..» Ἄχ, ἐσύ μ' ἀγαποῦσες καί ξέρω πώς μ' ἀγαπᾶς ἀκόμα. Γιαυτό σὲ σένα μονάχα θά τό πῶ: *Κανείς δὲ μ' ἀγαπᾶ πιά, θεῖτσα.* Ναί, κανείς, κανείς! Οὔτε ἡ μαμμά, οὔτ' ὁ μπαμπάς. Δὲ μ' ἔχουνε ἀνάγκη πιά ἐμένα. Ἔχουνε τό καινούργιο τους παιδί. Σ' αὐτό ἔχουνε ἀφοσιωθεῖ ὅλοι. Ἀπό τότε πού γεννήθηκε ὁ Μπέμπης, (συχώρα με, θεῖτσα, μά μοῦ φαίνεται πώς δέν τόν ἀγαπᾶ καθόλου), ἀπό τότε λοιπόν ἐγώ εἶμαι σά νά μήν ὑπάρχω δῶ μέσα. Κανείς δὲ μὲ κοιτάζει, κανείς δέ μὲ φροντίζει ὅπως πρῶτα. Εἶμαι σάν παρατεταμένη. Ὅλη μέρα κεῖνο φροντίζουνε, ὅλοι ὅσοι ἔρχουνται σπίτι γιά κεῖνο ρωτοῦνε. Μέσα στό δωμάτιό του βρίσκουνται ὅλη μέρα. Καί ἡ μαμμά μαζί του κοιμᾶται. Μοῦ εἶπαν πώς ἔτσι πρέπει, πώς ἡ μαμμά εἶναι λίγο ἄρρωστη καί δέν κάνει νά σηκωθεῖ ἀκόμα. Μ' σύτά ἐγώ δέν τ' ἀκούω. Μένει μαζί του γιατί κεῖνο μονάχα ἀγαπᾷ.

Καί νάξιξε καί τίποτα, θεία μου! Ἕνα μικρούλι, μικρούλι, κόκκινο, σά γατάκι εἶναι. Οὔτε φαίνεται γιά ἄνθρωπος. Καί ὅλη τήν ὥρα ξεφωνίζει. Τί βρίσκουνε ἀπό δαῦτο; Προχτές ἤταν στήν κάμαρα τῆς μαμμᾶς κάτι συγγενεῖς μας καί φίλοι τοῦ μπαμπᾶ· τό κοιτάζανε ὅλοι μὲ λαχτάρα, θαρρεῖς, μὲ θαυμασμό σά νάτανε τίποτα ἔκτακτο. Ἐγώ πού καθόμουνα σὲ μιά γωνιά,—ἄχ, κανεῖς δὲ μὲ προσέχει πιά!—τό κοίταζα καί μούρχότανε νάπιάσω κοντά του καί νά τό τσιμπήσω. Καί μοῦρθανε δάκρια στά μάτια ὅταν ἄκουσα σὲ λίγο τό μπαμπά νά λέει, τρίβοντας τά χέρια του ἀπό εὐχαρίστηση: «εἶναι ὁ γιός μου· αὐτός θά συνεχίσει τή γενιά μου...» Δὲν κατάλαβα καλά τί ἤθελε νά πεῖ μ' αὐτά τά λόγια, μά μοῦ σπαράξανε τήν καρδιά. Καί κεῖνο πού κατάλαβα ἤτανε πώς τίποτα πιά δέν εἶμαι ἐδῶ μέσα. Οὔτε ἡ «μονοχόκορη» τους, οὔτε ἡ «χαϊδεμένη», οὔτε ἡ «μονόκριβη». Ἕνα τίποτα.

Ἡ μαμμά δὲν ἔρχεται πιά στό κρεβάτι μου νά δεῖ ἂν εἶμαι καλά σκεπασμένη, νά μὲ φιλήσει ὅπως ἄλλοτε. Μένει ἐκεῖ, ἐκεῖ, στό κρεβάτι μαζί του, σά νά τήν ἔχουνε καρφωμένη. Τίς προάλλες πού ἔπαιζα μὲ τό ποδηλατάκι μου πάνω στήν ταράτσα, ἤρθε ὁ μπαμπᾶς καί μοῦ εἶπε θυμώνοντας νά συχάσω γιατί «κοιμᾶται τό παιδί». Ἄχ, θεῖτσα, ἔχω βεβαιωθεῖ πιά, δὲ μ' ἀγαπᾶνε...

Θυμᾶμαι κι' ἐγώ σάν ἀγόρασα τό καινούργιο μου καπέλο, τό παλιό τζβραλα σταχηστα, τό πέταξα. Ἔτσι θά γίνει καί δῶ. Τό καινούργιο παιδάκι θά διώξει ἐμένα. Γιατί μπορεῖ κόλας νά μὲ διώξουνε,— ποῦ ξέρω; Μά καλύτερα νά γίνει αὐτό παρά νά μ' ἀγαπᾶνε λιγότερο.

Καλή μου θεῖτσα, δὲ θέλω νά μ' ἀγαπᾶνε *λιγάκι*. Ἄχ! ὄχι! Αὐτό δὲν μπορῶ νά τό ὑποφέρω! Πάρε με τούλάχιστο σύ πού μ' ἀγαπᾶς πολύ, πάρε με, πάρε με, εἶμαι πολύ, μά πάρα πολύ δυστυχισμένη;...

Σὲ φιλῶ γλυκά.

Νίτσα».

Γιά τήν ἀντιγραφή

Βασίλισσα στίς Παπαροῦνες

ΕΣΠΕΡΑ

Ε'.

Πόσο σιγαλά ἡ νύχτα κατεβαίνει
μέσ' ἀπό τά πεῦκα, μέσ' ἀπ' τίς [ἐλιές
Πόσο θλιβερά τό δειλινό πεθαίνει
μὲ τίς μακρυνές πού σβύνουνε [φωνές.

Ὦ! Τήν ὥρ' αὐτή πόσο βαθιά [στάζει
μέσα στήν ψυχή μας ἡ μελαγχο- [λία.
Κάποια λύπη τώρα πῶς μᾶς ἀγ- [παλιάζει
μέσα στήν ὀχρή, τήν ἄφωνη ἠ- [ρεμία.

Μέσ' ἀπό τά πεῦκα, μέσ' ἀπ' τίς [ἐλιές
πόσο σιγαλά ἡ νύχτα κατεβαίνει.
Κάτω ἀπό τά δέντρα, πέρα στίς [ἐλιές
σβύνει, ξεψυχῷ ἡ μέρα ἡ σω- [μένη.

Μέσ' στίς ἡσυχές μας κι' ἄφω- [νες ψυχές
κάτι λατρευτό τήν ὥρ' αὐτή πε- [θαίνει
μέσ' στά ψηλά πεῦκα, στίς γερ- [τές ἐλιές...

Πουλί τῆς Καταιγίδος

Μεγάλη Τάξις.—Γ' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ πρός σύνθεσιν Ποιήματος.

ζ'.

Κάτω ἀπό τά πεῦκα, κάτω ἀπ' [τίς ἐλιές
πόσο σιγαλά τό βράδυ κατεβαίνει
μέσ' στίς θλιβερές μας κι' ἡσυ- [χες ψυχές
σβύνει τώρα πιά ἡ μέρα ἡ σω- [μένη.

Ὦ, τήν ὥρα αὐτή πόσον ἀργά [στάζει
μέσα στήν ψυχή μας ἡ μελαγχολία
καί μιά λύπη τώρα πῶς μᾶς ἀγκα- [λιάζει
μέσ' στοῦ δειλινοῦ τήν ἄφωνη ἠ- [ρεμία.

Μεσ' στοῦ δειλινοῦ τήν κάτωχρη [ἐρημιά
τά φτερά τοῦ μύλου πώς ἀκίνη- [τοῦνε
καί στήν δροσερή τήν ἀκροποταμιά [κλίνει
γέρνουν τά καλάμια νά προσευ- [χηθοῦνε.

Στῶν χλωμῶν χρωμάτων τή λιπο- [θυμιά
Τό ξανθό κεφάλι ἡ μέρα τώρα [κλίνει
καί τριγυρισμένη ἀπό θαμπές [σκιές
σβύνει ἀγάλι-ἀγάλι, σβύνει κι' ὁ- [λο σβύνει
κάτω ἀπό τά πεῦκα, κάτω ἀπ' τίς [ἐλιές.

Κώστας Ὀρθρινός

(Μεγάλη Τάξις, Γ' Βραβεῖον).

Σημ. τ. Διαπλ.— Εἶπα καί στην κρίση ὅτι τά δυό αὐτά ποιήματα μοιάζουν. Φαίνεται ὅτι εἶναι τοῦ ἰδίου ποιητοῦ ἡ τουλάχιστο ὅτι ὁ ἕνας ἐγνώριζε τό ποίημα τοῦ ἄλλου καί τό ἀνέπτυξε ἢ τό συντόμευσε. Ὁπωσδήποτε θά ἔρθανε «ἀ ἕνα. Ἀλλά δημοσιεύω καί τά δυό, γιά τό περίεργο τοῦ πράγματος.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Τάκης εἰρωνικά στόν Πέτρο πού δὲν μποροῦσε νά κατα-λάβῃ πῶς λύνονται οἱ γρίφοι:

—Νά, πάρε αὐτά τά λεπτά καί πήγαινε νάγοράσῃς λίγο μαλό.

Κι' ὁ Πέτρος:

— Καί νά πῶ στόν ἔμπορο πῶς εἶναι γιά σένα;

Πονεμένη Ψυχή

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Θέμα: Ἡ Ἀεροπορία.—Ἡ κατάκτησι τοῦ Ἀέρος.—Τό Ἀεροπλάνο ἢ τό Ἀερόπλοιο.

Ἀπό τούς ἀρχαιότερους χρόνους, ὁ τολμηρός ἄνθρωπος πού ἔβαλε φτερά καί πέταξε σάν πουλί, ἐνέπνευσε τούς ποιητάς. Ἡ κατάκτησι τοῦ Ἀέρος, πού πρῶτος τή δοκίμασε ὁ Δαίδαλος καί πού πρῶτο της θῦμα ἔπεσε ὁ γιός του ὁ Ἴκαρος, ἦταν ἀπό τότε ἕνα ὄνειρο τῆς πολιτισμένης Ἀνθρωπότητος, ποιητικό μαζί καί πρακτικό.

Σήμερα τό ὄνειρο εἶναι πραγματικότης. Τό ἀεροπλοιο, τό ἀεροπλάνο, εἶναι πιά τόσο κοινό, ὅσο σχεδόν καί κάθε ἄλλο μεταφορικό στή θάλασσα καί στήν ξηρά: ὁ ἄνθρωπος ἔβαλε φτερά καί πετᾷ στόν ἀέρα. Εἶναι κι' αὐτή μιά ἀπ' τίς μεγάλες του νίκες, ἴσως ἡ μεγαλύτερη ὡς τώρα. Ἀξίζει τόν θαυμασμό καί τόν ὕμνο.

Αὐτόν τόν ὕμνο θέλω νά γράψουν σήμερα οἱ πιό μεγάλοι ἀπ' τούς φίλους μου. Οἱ πιό μικροί πάλι ἂς περιορισθοῦν στήν περιγραφή, ἂς παραστήσουν τί αἰσθάνονται ὅταν βλέπουν νά περνᾷ πάνω ἀπ' τό κεφάλι τους ἕν' ἀεροπλάνο. Ἐννοεῖται ὅτι δέν ἐμποδίζονται κι' αὐτοί, ἂν μποροῦν, νά τελειώσουν μ' ἕνα ὕμνο ὅπως δέν ἐμποδίζονται κι' οἱ μεγαλύτεροι, ἂν θέλουν, νάρχίσουν μὲ μιά περιγραφή. Ὅπως εἶπα καί στήν προκήρυξη τοῦ προηγούμενου Διαγωνισμοῦ ποιήματος, τό ἴδιο θέμα μπορεῖ νά ἐμπνέει μεγάλους καί μικρούς, μὲ τή διαφορά ὅτι ἀλλοιώτικα θά τό πραγματευθῇ ἕνας μεγάλος κι' ἀλλοιώτικα ἕνας μικρός. Ἀλλά κι' ὁ ἕνας κι' ὁ ἄλλος μποροῦν ἐπίσης νά κάμουν κάτι ὡραῖο στό εἶδος του. Γι' αὐτό θά χωρίσω πάλι τούς ποιητάς μου σὲ δυό Τάξεις: Στή Μεγάλη θά διαγωνισθοῦν οἱ ἀπό 15 χρονῶν κι' ἀπάνω· στή Μικρή οἱ ἀπό 14 καί κάτω.

Οἱ ἄλλοι ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ εἶναι οἱ ἑξῆς:

Δωρεάν μποροῦν νά λάβουν μέρος ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο γιά τό 1926. Μὲ πληρωμή *μιᾶς δραχμῆς* οἱ χωρίς ψευδώνυμο συνδρομηταί ἢ ἀδέλφια των, καί *δραχμῶν δύο* οἱ ἀγορασταί.

Τό ποίημα δέν πρέπει νά ἔχῃ περισσότερους ἀπό 20 δεκαπεντασύλλαβους στίχους (μεγάλους) ἢ ἀπό 40 στίχους μικρούς. (Στίχους ἐννοῶ ὁράδες· ἄλλο εἶναι ἡ στροφή πού ἀποτελεῖται ἀπό 2, 4, 6 ἢ 8 στίχους. Π. χ. ἕνα ποίημα ἀπό 40 στίχους μπορεῖ νάναι χωρισμένο σὲ πέντε ὀκτάστιχα· 5×8=40.)

Τό ποίημα πρέπει νά εἶναι γραμμένο καθαρά, σὲ χωριστό χαρτί, μὲ τόνομα, τό ψευδώνυμο (ἂν ἔχῃ), τή διαμονή καί ἀπαραιτήτως τήν ἡλικία τοῦ διαγωνιζομένου. Καί νά γράψῃ ἀπό πάνω: «Ἀπάντησις εἰς τόν Μικρόν Διαγωνισμόν Ποιήματος.» Ὁ τίτλος κατόπι, πού ἀφίνεται στή διάθεση τοῦ ποιητοῦ, καί στό τέλος πάλι ἡ ὑπογραφή του.

Βραβεῖα, χωριστά σὲ κάθε Τάξη, θά ἀπονεμηθοῦν τά ὡρισμένα γιά τούς Μικρούς Διαγωνισμούς, πού τά βλέπετε στό Ζ' Κεφάλαιο τοῦ Ὁδηγοῦ.

Ποιήματα εἶναι δεκτά ὡς τίς *10 Σεπτεμβρίου.*

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπό τούς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καί 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διά τό Ἐσωτερικόν καί δραχ. *33* διά τό Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1925) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. *80* καί ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικά τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τάς ἄνω τιμάς: Διά τό Ἐσωτερικόν δραχ. *5* ὁ ἄρραφος καί δρ. *15* ὁ ραμμένος, διά δέ τό Ἐξωτερικόν δρ. *18* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

ΕΤΟΙΜΟ ΝΑ ΣΤΗΘΗ ΕΥΘΥΣ ΑΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗ ΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟΝ ΤΩΝ 22—23 ΧΙΑ

77ον Δελτίον Εἰσφορῶν

«Ἑλληνικόν Ἰδεῶδες»	Δρ.	5.—
Ἕνας μικρός Ἡρακλεώτης	»	1.—
«Κόρη τῶν Ἀθηνῶν»	»	3.—
Ἄγγελος Γ. Σεφκλέρας	»	5.—
«Μικρός Τζόκεϊ»	»	3.90
Προηγούμενοι εἰσφοραί κατά τό 76ον Δελτίον		
(Ἴδε φύλ. 370ν)	Δρ.	19.135.90
Ἐν ὅλῳ μέχρι 17/8/26	»	19.153.80

(Χρειάζονται ἀκόμη δραχμαί 3.850 περίπου).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδός Εὐριπίδου τήν 16 Αὐγούστου 1926.

Τό βιβλίο τοῦ κ. Τέλλου Ἄγρα πού σᾶς προαναγγείλα, βγῆκε ἀπό τόν Ἐκδοτικό Οἶκο Ζηκάκη. Ἐπιγράφεται «Ἐκλογή ἀπό τό ποιητικό ἔργο τοῦ Ζάν Μορεάς (Ι. Παπαδιαμαντοπούλου), μεταφραστής Τέλλος Ἄγρας, μὲ πρόλογον», ἀποτελεῖται ἀπό 78 κομψά τυπωμένες σελίδες καί τιμᾶται ἄδετον δρ. 15 καί δεμένον δρ. 25. (Χωριστά τά ταχυδρομικά.) Τό συσταίνω καί πάλι στούς μεγαλύτερους. Μὲ τήν εὐκαιρία αὐτή, γιά τόν ἑλληνογάλλο ποιητή Ζάν Μορεάς, θά σᾶς μιλήσῃ στό ἐρχόμενο φύλλο ὁ κ. Φαίδων.

Σγουρόμαλλη, βρῆκα τό ποίημά σου ἐκεῖνο πού εἶχε χαθεῖ. Ἦταν μέσα... στή Συλλογή σου. Δέν τό εἶχα ἰδεῖ καί σήμερα, καθώς τή φυλλομετροῦσα,—γιατί ἤταν ἡ σειρά τῆς νά δημοσιευθῇ ἀπ' αὐτή μιά Ἄσκηση,—βρῆκα καί τό ποίημα. Τό διάβασα μάλιστα, εἶναι πολύ ὡραῖο καί, ἀφοῦ τό ἔστειλες πρίν ἀπό τή δήλωσή ὅτι δέν δέχομαι, θά σοῦ τό ἐγκρίνω μὲ τή σειρά του.

Αὐγούλα, θά εἶδες ὅτι αὐτό σοῦ ἐνέκριναν. Ναί, ἀποροῦσα πῶς δέν μοῦ ἔγραφες τόσα χρόνια, γιατί δέν ἤξερα ὅτι ἦσουν κλεισμένη στίς Κλίνικες πού δέν ἄφηναν νά μοῦ γράψῃς. Πάλι καλά ὅμως πού σάφηναν νά μὲ διαβάζῃς καί μάλιστα τίς εὐχαριστῶ πού ἔχουν τόμους μου στό σχολεῖό τους κι' εἶναι τό μόνο ἑλληνικό βιβλίο πού ἐπιτρέπουν. Εὐχαριστῶ καί σένα γιά τά καλά λόγια κι' ἐλπίζω τώρα πού εἶσαι ἐλεύθερη, νά μοῦ γράψῃς συχνά.

Πολύ μ' εὐχαρίστησε τό γιορτινό σου γράμμα, *Ἀρσακειάς*. Ἄν σοῦ ἀρέσῃ, γιατί νά μήν ἔχῃς ἄλλη λιγοφαφία μ' αὐτές πού σοῦ ζητοῦν; Ἀπό τά βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης μου, ἐκτός τῆς «Ἀδελφούλας» πού διάβασες, γιά τήν ἡλικία σου εἶναι ὁ «Πρόας», τό «Ὑπὲρ Πατρίδος», ὁ «Πορειοπώλης» καί τό «Θῦμα τοῦ Φθόνου». Τίς τιμές τίς βλέπεις στόν Τιμοκατάλογο πού δημοσιεύθηκε στό προηγούμενο. Γι' αὐτό κοῦ ρωτᾷ ἡ ἀδελφή σου, κι' ἐγώ δέν ξέρω τίποτα.

Ἔλαβα καί τά δυό γράμματά σου, *Ζενίθ*, καί διάβασα μὲ πολλή εὐχαριστήση τήν ὡραία ζωή πού κάνεις στό φελλάχικο χωριό καί τήν ἐπίσκεψη τοῦ θαυμασιοῦ σου στόν ποιητή Καβάφη. Ναί, ὁ κ. Ξενόπουλος πρωτοπαρουσίασε τόν μεγάλο αὐτό Ἀλεξανδρινό ποιητή μ' ἕνα του ἄρθρο πού δημοσιεύθηκε στά «Παναθήναια». Τό φυλλάδιο δέν σώζεται γιά νά σοῦ τό στείλω, κάποτε ὅμως θά διαβάσῃς τό ἄρθρο στή Β' Σειρά «Στάχυα καί Παπαροῦνες», μαζί μὲ πολλές ἄλλες κριτικές τοῦ ἰδίου. Ὁ Μ. Ζ. δέν εἶναι συνδρομητής καί φρόντισε νά τόν ἐγγράψῃς. Ἡ πίστωσή σου σήμερα εἶναι δρ. 30,50.

Πονεμένη Ψυχή, σοῦ ἀπήντησα «ἡ πρώτη», γιατί ἔγινε κι' ἄλλη, στή δημοτική,—δέν θυμοῦμαι τώρα ἀπό ποιόν,—καί βγῆκε ἀπό τόν Ἐκδοτικό Οἶκο τοῦ κ. Βασιλείου. «Μαγικές Εἰκόνες» δέν δημοσιεύω τώρα γιατί δέν βρίσκω ἂν ἔχῃς ὅμως τίποτα καλές, στεῖλε μου. Ὄχι, στίς Ἀσκήσεις σου μή βάλῃς τέτοιες σ' αὐτή τή στήλη, βλέπεις, δέν δημοσιεύω τίποτα εἰκονογραφημένο· γι' αὐτό δέν δέχομαι καί Γρίφους μὲ εἰκόνες.

Χαίρω, *Ροδαυγή*, πού εἶσαι τώρα καλά καί πού μπόρεσες νάναπληρώσῃς καί νά προβιβασθῇς μὲ λίαν καλῶς. Μπράβο, παιδί μου! Δέν μένει τώρα παρά νά γράψῃς καί σὲ μένα κάπου-κάπου. Ἡ ζωή πού κάνεις στήν ἀκρογιαλιά, θά σὲ δυναμώσῃ ἀκόμα. Εὐχαριστῶ γιά τά καλά λόγια καί φιλῶ τάδελφάκια.

Τό ξέρω, *Μαγεμένη Ρεματιά*, πῶς οἱ νικητές εἶναι πάντα λίγοι· μή νομίσῃς ὅμως πῶς μόνο οἱ νικητές εἶν' εὐτυχισμένοι. Ἐγώ λέγω ὅτι εὐτυχισμένοι εἶναι ὅλοι οἱ ἀγωνιζόμενοι γιά τήν πραγματοποίησι ἑνός ὀνείρου, ὅλοι ὅσοι ζοῦν μὲ μιά ἐλπίδα καί μ' ἕνα ἰδανικό. Νικοῦν ὡς τό τέλος ἢ ὄχι, αὐτοί ζοῦν ὡραῖα. Φτάνει νάχουν τή δύναμη νά διώχνουν ἀπό τήν ψυχή τους τήν ἀπογοήτευσι. Ἔπειτα, στή ζωή, οὔτε τόνειρο εἶναι πάντα τό ἴδιο, οὔτε ἡ ἐλπίδα. Πεθαίνουν αὐτά καί γεννιοῦνται ἄλλα. Μόνο ὁ ἀπογοητευμένος παύει νά ὀνειρεύεται καί νά ἐλπίζῃ. Κι' αὐτός μόνο εἶναι δυστυχής...

Ἀδύνατο νά εἶσαι ἀναίσθητη, *Ἠλιόβραλτη*, ἀφοῦ σοῦ κάνουν τύψη καί πράγματα γιά τά ὁποῖα δέν φταῖς καθόλου, (π. χ: ποῦ δέν μπορεῖς πάντα νά ξεσπαθώνῃς.) Ἔχεις ὅμως τό καλό ἰδίωμα νά μή βασταῖς τή στενοχώρια περισσότερο ἀπ' ὅσο θάταν λογικό. Ξεχνᾷς δηλαδή γρήγορα.—καί κάνεις πολύ καλά, — ἐκεῖνο πού σὲ στενοχώρησε. Ὅσο γιά τά παιδιά πού λές, διάβασέ τους καί τήν σημερινή Ἐπιστολή τοῦ κ. Φαίδωνος.

Χαίρω πολύ γιά τήν ἀπόφασή σου, *Ἐλένη Γαλανοῦ*. Οἱ λύσεις σου ἔγιναν δεκτές καί συμφωνῶ σ' ἐκεῖνο πού μοῦ γράφεις. Γιατί ὅμως δέν παίρνεις καλύτερα ψευδώνυμο, νά τίς στέλνῃς ὡραῖα; Καί, θυμοῦμαι πολύ καλά τόν παλιό μου *Χρυσῆλιο Φαίδωνα* καί σὲ παρακαλῶ νά τοῦ πῆς χαιρετίσματα.

Ἔχεις δίκιο, *Κόρη τῆς Διαπλάσεως*, νά ζηλεύῃς τά Διαπλασόπουλα πού ξεσπαθώνουν· κάνουν ἕνα μεγάλο καλό σ' αὐτά τά παιδιά πού τά ἐγγράφουν. Ἀλλά καί σύ μήν ἀπελπίζεσαι. Ὅταν ἔχῃς αὐτή τήν ἰδέα, κάποτε θά σοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νά δώσῃς τήν εὐτυχία σου καί σὲ κανέναν ἄλλον. Πῶς πῆγε ἡ ἐκδρομή; Ὦ, ἔχεις τόσα θέματα γιά νά μοῦ γράψῃς!

Τούλα Ὀρφανίδου, ἐλπίζω νά κρατήσῃς τήν ὑπόσχεσή σου καί νάχῳ γράμμα σου συχνά. Ξέρεις ὅμως, γιά νά σοῦ ἀπαντῶ ἐδῶ, πρέπει νάχῃς καί ψευδώνυμο. Σ' εὐχαριστῶ γιά τίς ἐνέργειες καί τά καλά λόγια. Ἡ ὀρθοτέρα γραφή τοῦ *κοιτάζω* εἶναι αὐτή, μὲ οι κι' ἕνα τ. Πολλοί ὅμως γράφουν ἀκόμα *κυττάζω*.

Ὡραῖο πάλι τό γραμματάκι σου, *Ξανθή Ἑλληνοπούλα*. Ἀπ' αὐτούς τούς γλωσσολύτες πού μοῦ γράφεις, γνωστότατοι εἶναι καί τοῦ «παχῦ παπᾶ πού ἔφαγε παχειά φακή», καί τῆς «μολυβοκοντήλο-πελεκετῆς ἐκκλησιᾶς». Αὐτόν ὅμως δέν τόν ἤξερα: «Ἡ οὐρά τῆς ἀλεποῦς ἐτά φορές ἐξαφοσκαρκομποθηλυκκομανικώθηκε.» Πῶ, πῶ, οὐρά καί... λέξη!

Ἡ *Ἑλληνική Δόξα* ἔχει πολύ δίκαια παράπονα: τά τετράδια πού λαβαίνει ἀπό Διαπλασόπουλα, τά περισσότερα εἶναι κακογραμμένα κι' ἔχουν τά περιθώρια γεμάτα ρητά ἤ... μουντζούρες. Πῶς νά βάλῃ τέτοια τετράδια στό Λεύκωμά της; Ἐπίσης ἐκεῖνοι πού κάμουν Διαγωνισμούς κάρτ-ποστάλ, τετραδίων κτλ. δημοσιεύουν τάποτελέσματα ἀλλά βραβεῖα δέν στέλνουν, ἐκτός σπανιωτάτων ἐξαιρέσεων. Εἶναι σωστό αὐτό;

Ἡ *Αὔρα τοῦ Εὐξείνου* περνᾷ τώρα ὡραῖα στή Ζάκυνθο. Βρίσκει θαυμάσιο τό πόρτο καί κάθε καινούργιο μέρος ποῦ βλέπει, τῆς θυμίζει ἀπό ἕνα ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου. Μόνο ποῦ δυσκολεύθηκε νά συνειθίσῃ μιά συνήθεια τῶν Ζακυνθινῶν: κάνουν τήν ἡμέρα νύχτα καί τή νύχτα ἡμέρα. Ἔ, μ' αὐτό τό εἴδαμε· εἶναι ὁ πολιτισμός. Καλά ἤ κακά, στούς πολιτισμένους τόπους ἡ ζωή εἶναι μᾶλλον νυχτερινή, καί μάλιστα τό ἰδιος—*σὲ σερσίτο πρόσωπο* ὅπως λένε·—ἔτσι εἶναι γραμμένα καί πολλά ἄλλα διηγήματα, καί μυθιστορήματα ἀκόμα· ὁ ἥρως μιλεῖ, ὄχι ὁ συγγραφεύς) *Ἑλληνικόν Ἰδεῶδες* (ἂν δέν ἀναφέρεσαί, θά πῇ ὅτι δέν ἔλαβα τήν ἀπάντησή σου· λάθος δέν ἔγινε, γιατί οἱ Διαγωνισμοί τελείωσαν, ὥστε ἂν ἤταν τοποθετημένη σ' ἰς ἀπαντήσεις κανενός ἄλλου, τώρα θά τήν ἔβλαβρε!) *Αἰγόκλημα* (πολύ ἐνδιαφέρο τό γράμμα σου· γιά τή Γραφομηχανή εἶδες τί ἔγραφε στό προηγούμενο κι' ὁ κ. Φαίδων· ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι θά ἤθελα νάχουν γραφομηχανή μόνο μερικοί ἀδιόρθωτοι κακογράφοι!) *Σκανδαλιάραν* (τά διεβίβασα· χαίρω πολύ ποῦ ξαναδιάβασες «μὲ ἄλλο φακό» τήν Ἰλιάδα τοῦ Πάλλη κι' εἶδες πόσο εἶναι ὡραία!) *Ἀτρόμητην Φοβητσιάρον* (δέν εἶναι τώρα καλύτερα ποῦ εἶσαι συνδρομήτρια κι' ἔχεις ψευδώνυμο, καί μοῦ γράφεις, καί σοῦ ἀπαντῶ; ἔχανες βέβαια τόσον καιρό.

Ὡραία Ἐπιστολάς μοῦ ἔστειλαν αὐτήν τήν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Χόρ-Χόρ Ἀγάς*, *Μεγάλη Ἑλλάς*, *Φοίβη Δηλία*, *Σάνδιππος*, *Α.Ν.Ζ.*, *Χρυσοθήρας*, *Λατάνια*, *Καλλιόπη Α. Λεβαχίδου*, *Ἴρις*, *Ἀηδονάλαλη*, *Λυκόσκυλος*, *Λευκή*, *Σόνια*, *Δόν Ζουάν*, *Βεατρίκη*, *Ἀκανθυλλίς*, *Πικρή Σκλαβιά*, *Ἀρχιδιαβολάκι*, *Βιόλα Χλώρη*, *Κόρη τῶν Ἀθηνῶν*, *Ζουλέϊκα* καί *Ἄστρον τῆς Ἐλπίδος*.—Ἐξετάλεσα τίς παραγγελίες των καί τούς εὐχαριστῶ γιά τά καλά των λόγια. Θά τούς ἀπαντήσω στό ἐρχόμενο, ὅσο μπορῶ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Αἴνος, ἀ. (ΓΛ). Γλυκύ Παρελθόν, κ. (ΧΒ). Μονολίζα, κ. (ΑΖ'). Ἴκαρος, ἀ. (ΖΓ). Μικρός Τζόκεϊ, ἀ. (;). Βραχνιασμένος Βάτραχος, ἀ, (ΕΜ). Ἀράπα, κ. (ΣΔ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἐλευθερία, κ. Φθινοπωρινό Δειλινό, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τούς φίλους της: *Ρένην Ι. Κουντουρᾶ* (εὐχαριστῶ πολύ-πολύ γιά τό ξεσπάθωμα· στό νέο μου φίλο ἔστειλα ὅλα τά φυλλάδια·) *Ἐσμεράλδαν* (θά εἶδες τήν ἔγκρισι τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω πολύ γιά τήν ἀπόφασή σου· γράφε μου·) *Ἀθ. Μίχαν* (τίς ἔλαβα·) *Σμυρνεωτάκι* (ἔχεις δίκιο ὕστερ' ἀπό τόσα πού σοῦ συνέβησαν· πάλι καλά ὅμως, παιδί μου... ναί, ὅσο δέν ἔχουν δημοσιευθεῖ, οἱ λύσεις εἶναι κάντα δεκτές) *Ἄνθος τῆς Ἀνάρου* (τά ἔλαβα ὅλα, χαιρετίσματα σ' ὅλους καί γράφε μου πιό συχνά!) *Βάρκα τοῦ Κανάρη* (καθόλου δέν εἶχα θυμώσει· καί σὲ παρακαλῶ νά μοῦ γράψῃς ὅσο πολλά θέλεις· ποτέ δέν θά γίνῃς ἐνοχλητική!) *Σακουστόν Βιολίσταν* (ἔστειλα· γιά τά καλά λόγια εὐχαριστῶ· φαντάζομαι τί ὡραῖα ποῦ θά περνᾷς στό Λουτράκι·) *Μή-με-Λησμόνει* (νομίζω πῶς ἔκαμες παραξήγησι· τά «ἀλλόκοτα μάτια» δέν εἶναι τά μάτια τοῦ ἰδίου τοῦ κ. Ξ. ἀλλά τοῦ ἥρωα τοῦ διηγήματός του, ποῦ τό διηγεῖται τάχα ὁ ἴδιος—*σὲ σερσίτο πρόσωπο* ὅπως λένε·—ἔτσι εἶναι γραμμένα καί πολλά ἄλλα διηγήματα, καί μυθιστορήματα ἀκόμα· ὁ ἥρως μιλεῖ, ὄχι ὁ συγγραφεύς) *Ἑλληνικόν Ἰδεῶδες* (ἂν δέν ἀναφέρεσαί, θά πῇ ὅτι δέν ἔλαβα τήν ἀπάντησή σου· λάθος δέν ἔγινε, γιατί οἱ Διαγωνισμοί τελείωσαν, ὥστε ἂν ἤταν τοποθετημένη σ' ἰς ἀπαντήσεις κανενός ἄλλου, τώρα θά τήν ἔβλαβρε!) *Αἰγόκλημα* (πολύ ἐνδιαφέρο τό γράμμα σου· γιά τή Γραφομηχανή εἶδες τί ἔγραφε στό προηγούμενο κι' ὁ κ. Φαίδων· ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι θά ἤθελα νάχουν γραφομηχανή μόνο μερικοί ἀδιόρθωτοι κακογρά

ρό, ποὺ περιοριζόσουν νὰ παίρνῃς καὶ νὰ διαβάζῃς στὸ τέλος τὸν τόμο μου') *Ἀρσακειάδα* (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν τόση ἀγάπη· δὲ θυμοῦμαι ἂν ἔλαβα τὸ γράμμα ποὺ λές, ἀν δὲν σοῦ ἀπήντησα ὅμως ὡς τώρα, βέβαια θὰ χάθηκε· ἐπιτυχῆ δέχονται καὶ γιὰ τὸ μικρότερο ποσό· ὁ,τιδήποτε, ὅτκν εἶναι μικρό, μπορεῖς νὰ τὸ στείλῃς καὶ μέσα σὲ γράμμα ἁπλό· σπανίως χάνονται') *Μπουμπούνι Μανόλιας* (μετὰ χαρᾶς τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου θὰ τὴν εἶδες· ὅσα φύλλα σοῦ λείπουν μπορεῖς νὰ τὰ παραγγείλῃς πρὸς 2 δρ. τὸ ἕνα') *Ταρζὰν* (ὄχι· ὁ 20ὸς δὲν ὑπάρχει· οἱ ἄλλοι τόμοι ἔχουν πολλὰ μυθιστορήματα κι' ὅλα ὡραῖα') *Μ. Σκεβᾶν* (καὶ πολὺ εὐχαρίστως') *Ἀρχαῖον Πολεμιστὴν* (τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη θὰ στηθῇ στὸν Ἐθνικὸ Κῆπο, στὸ τέλος τῆς δενδροστοιχίας τῶν Φοινικοδένδρων') *Μικρὸν Λόρδον* (περαστικά· κομμάτια δὲν δέχομαι τώρα') *Αἶνον* (νά, αὐτὸ τὸ κεφαλωνίτικο σοῦ διάλεξα· ἀλλὰ κοίταξε νὰ τὸ τιμήσῃς!) *Ἀνοικτόκαρδον* (ὅτι θέλεις κάμε· ἐγὼ στοὺς διαγωνισμούς σας δὲν ἀναμετεύομαι') *Δαφνοστεφῆ Ὀλυμπιονίκην* (τὰ ἔλαβα') *Μορτάκι* (βέβαια ἐλήφθη, κι' εὐχαριστῶ πολὺ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα') *Ἰνδιάναν* (μ' ἀφοῦ θὰ γορίσῃς τὸ Σάββατο, τί νὰ τοὺς πῶ; τώρα εἶναι ἀργά') *Ἑρμῆν τῆς Ἄνδρου* (καὶ τσόλι, τὸ ἴδιο εἶναι· περαστικά!) *Ἄγγελον Γ. Σεφαλέραν* (τὴν Μ. Ἀγγελίαν πρέπει νὰ τὴν ξαναστείλῃς μὲ τὸ ἀντίτιμο ποὺ δὲν ὑπῆρχε στὸ γράμμα σου· γιὰ τἄλλα, θὰ σοῦ πῶ στὸ ἐρχόμενο') *Μοναλίζαν* (αὐτὸ σοῦ ἐνέκριγα· γράφε μου· χαίρω πολύ') *Ἰκαρον, Γέρω-Δήμον* κτλ. κτλ.

Ἀρίωνα, Γλυκὸ Χαμόγελο, Παιδὶ τῆς Ὀλυμπίας, Μαρίαν Ἀλιβιζάτου (ἔστειλα),

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *15 Αὐγούστου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 227 Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 21 Ὀκτωβρίου.)

591. Δεξίγριφος

Τὸ πρῶτο μου παρέλαση
Ποὺ τρέχεις νὰ τὴ δεῖς·
Τὸ δεύτερο εὐωδιάζει·
Ἀρχαία πόλη τ' ὅλο μου,
Σὲ λάβες θὰ τὴ βρῆς
Ἐρείπιο νὰ φαντάζῃ,
Ζουλέϊκα

592. Συλλαβόγριφος

Στὸ πρῶτο μου ὑποθετικό,
Ἀγρίμι στάλλο βλέπεις·
Τὸ σύνολο, μυριστικό,
Ἀπό τὸν κῆπο δρέπεις.
Αἴας Ματαράγκας

593. Ἀνασυλλαβισμὸς

Δυὸ μονάχα συλλαβὲς
Ἔχει αὐτὸ τὸ σκοῦρο χρῶμα;
Νά, ἄκουσέ τις λίγο ἀκόμα . . .
Τώρα ἀνάποδα τὶς λές,
—Ἤχους, ὄχι ὀρθογραφία,—
Κι' εὐθὺς γοιώθεις δυσωδία.
Νερέϊδα τοῦ Γιαλοῦ

594. Μεταγραμματισμὸς

Βγάζω Κάππα, βάζω Πί,
Καὶ γνωστός σου ποταμός,
Ὅπως λέγεται κοινῶς,
Γνωστὸ κάνει ποιητή.
Πολύβιος

595. Τρίγωνον

* * * * * =Ἀστερισμὸς
* * * * =Ἀκρωτήριον
* * * =Νῆσος
* * =Μετοχὴ
* =Σύμφωνον

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Φωτιὰ

596. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 1 2 4 5 6=Περίφημος λόφος
2 3 1 5 =Βασίλισσα
3 5 4 2 6 =Κάποτε συγχωρεῖ
4 2 3 2 6 =Εἶδος στέγης [ται
5 4 3 2 6 =Ἡρωϊκὸν ἔργον
6 5 3 2 6 =Τριωμία
Γ. Ι. Σ.

597. Ἐπιγραφή

Ι
ΟΦΟ
ΣΝΕΜΣ
ΛΛΗΩΝΕ
ΑΞΕΣΕΤΝΑΠ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.
Πονεμένη Ψυχὴ

598. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων.

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰ ἀρχικὰ των νὰ ἀποτελοῦν εὐρωπαϊκὸν Κράτος.

Ἀπογοήτευσις, παρέχω, ἀνώμαλος, διάβολος, ἐκκινῶ.
Γλυκὸ Χαμόγελο

599. Φωνηεντόλιπον

κλλ - πντ - κ - στ - χρ
Λίβιος

600. Ρῖψος

ου ου ου ου
Π Πεν Τ
ου ου ου ου
νο νο νο